מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר אירועים מרכזיים בהם קיבל בגין החלטות ערכיות
- לזהות ערכים מתנגשים בדילמות מנהיגות
- לתרגל ניסוח עמדה מנומקת בסוגיות היסטוריות

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א' – הבנת האירועים

1. א – 1948
2. ב – מניעת סכנה לאזרחי ישראל
3. ב – לסגת מכל סיני ולפנות יישובים

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – האלטלנה הגיעה כשלושה שבועות אחרי החתימה על ההסכם
2. נכון – כך מצוין בתיאור האירוע
3. נכון – זהו חלק מתוכן ההסכם

חלק ג' – השלמת משפטים

1. צבא אחד
2. מלאים
3. אזרחי ישראל

חלק ד' – התאמת אירוע לערך מרכזי

1 – ב (ממלכתיות ואחריות ממלכתית)
2 – ג (שלום ועמידה בעקרונות)
3 – ד (אחריות ממלכתית ומנהיגות)
4 – א (כבוד האדם ואחריות)

חלק ה' – סדר כרונולוגי

1. אירוע האלטלנה
2. הסכם השלום עם מצרים ונסיגה מסיני
3. קליטת פליטי וייטנאם
4. הפצצת הכור הגרעיני בעיראק

חלק ו' – כתיבת עמדה

1. התלמיד/ה יבחר אירוע, יזהה נכון את שני הערכים המתנגשים, ויביע עמדה עם נימוק הגיוני המבוסס על המידע בדף

כרטיס יציאה – מה לחפש

- זיהוי נכון של זוג ערכים מתנגשים מתוך רשימת הערכים שהופיעו
- נימוק המבוסס על תוכן עובדתי מהדף ולא רק דעה כללית
- קישור בין מושג האחריות הממלכתית לדוגמה קונקרטית מהאירועים

טיפים להפעלה:

- מומלץ לפתוח כל אירוע בקריאה משותפת של התיאור ואז לעבור לשאלות, כדי לוודא הבנת העובדות לפני הדיון הערכי
- חשוב להדגיש שהדילמות פתוחות לדעות שונות, ואין תשובה אחת נכונה בחלקים הפתוחים
- אפשר לחלק את הכיתה לקבוצות, כל קבוצה מתמקדת באירוע אחד ומציגה לכיתה את הערכים המתנגשים

דף תרגול: מנחם בגין – כרטיסי דילמה

דף התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף זה נלמד על חמישה אירועים מתקופת מנהיגותו של מנחם בגין, שבהם התעוררו דילמות ערכיות בין עקרונות שונים כמו ממלכתיות, ביטחון, שלום וכבוד האדם.

בנק מילים: צבא אחד | אזרחי ישראל | מלאים

1 חלק א' – הבנת האירועים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. אירוע האלטלנה התרחש בשנת:

א) 1948 ב) 1956 ג) 1967

2. מה היה השיקול המרכזי של ממשלת בגין בהחלטה על הפצצת הכור בעיראק?

א) לחץ בינלאומי ב) מניעת סכנה לאזרחי ישראל ג) הסכם עם מדינה אחרת

3. בתמורה לשלום עם מצרים, ישראל התחייבה:

א) להישאר בסיני ב) לסגת מכל סיני ולפנות יישובים ג) לספח את סיני

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	אירוע האלטלנה קרה לפני שהאצ"ל חתם על הסכם השתלבות בצה"ל.	☐	☐
2	בעימות האלטלנה נהרגו 19 לוחמים.	☐	☐
3	מצרים התחייבה בהסכם השלום להכרה וליחסים מלאים עם ישראל.	☐	☐

3 חלק ג' – השלמת משפטים

השלימו את המילה החסרה.

1. העיקרון שעמד במוקד פרשת האלטלנה הוא _____ למדינה אחת.

2. בתמורה לנסיגה מסיני, מצרים התחייבה להכרה וליחסים _____ עם ישראל.

3. ממשלת בגין החליטה להפציץ את הכור הגרעיני בעיראק מתוך חשש לביטחון _____.

4 חלק ד' – התאמת אירוע לערך מרכזי

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. אלטלנה	___	**א.** כבוד האדם ואחריות
2. הסכם השלום עם מצרים	___	**ב.** ממלכתיות ואחריות ממלכתית
3. הפצצת הכור בעיראק	___	**ג.** שלום ועמידה בעקרונות
4. קליטת פליטי וייטנאם	___	**ד.** אחריות ממלכתית ומנהיגות

5 חלק ה' – סדר כרונולוגי

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	קליטת פליטי וייטנאם
☐	אירוע האלטלנה
☐	הפצצת הכור הגרעיני בעיראק
☐	הסכם השלום עם מצרים ונסיגה מסיני

6 חלק ו' – כתיבת עמדה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. בחרו אחד מחמשת האירועים, וכתבו פסקה קצרה: מהי הדילמה המרכזית, אילו ערכים מתנגשים, ומה דעתכם/ן המנומקת.

כרטיס יציאה

ציינו שני ערכים שהתנגשו באחד האירועים שלמדנו

מהי לדעתכם ההחלטה הקשה ביותר מבין החמש, ולמה?

איך הרגשתי בשיעור? 😀 🙂 😐 ☹️